

T.C.
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ
İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ DERGİSİ
(ARÜ İİBFD)

Ardahan University
Journal of the Faculty of Economics and Administrative Sciences (ARU JFEAS)

Cilt / Volume	Sayı / Issue	Yıl / Year
3	1	2021

İmtiyaz Sahibi / Concessionnaire

Sibel CENGİZ, Prof. Dr.

Baş Editör / Editor-in-chief

Ali Kemal ÇELİK, Doç. Dr.

Editör Yardımcıları / Assistant Editors

Şafak ALTAY, Dr. Öğr. Üyesi

Hakan CAVLAK, Dr.

Selçuk YEKE, Dr.

Cihan YILMAZ, Öğr. Gör.

Yayın Kurulu / Publication Board

Ali Kemal ÇELİK, Doç. Dr.

Sibel CENGİZ, Prof. Dr.

Cem DİŞBUDAK, Prof. Dr.

Editör Kurulu / Editorial Board

Aykut BERBER, Prof. Dr. - University of the West of England, Birleşik Krallık

Cemal ZEHİR, Prof. Dr. - Yıldız Teknik Üniversitesi, Türkiye

Elif HAYKIR HOBİKOĞLU, Prof. Dr. - İstanbul Üniversitesi, Türkiye

Germán Héctor GONZÁLEZ, Prof. Dr. - Instituto de Investigaciones Económicas y Sociales del Sur, Arjantin

Hakan YILDIRIM, Prof. Dr. - Marmara Üniversitesi, Türkiye

Hardeep CHAHAL, Prof. Dr. - University of Jammu, Hindistan

Mete YILDIZ, Prof. Dr. - Hacettepe Üniversitesi, Türkiye

Mustafa SEVÜKTEKİN, Prof. Dr. - Uludağ Üniversitesi, Türkiye

José Raúl Luyando CUEVAS, Prof. Dr. - Autonomous University of Nuevo León, Meksika

Yasin ROFCANIN, Prof. Dr. - University of Bath, Birleşik Krallık

Anil KUMAR, Doç. Dr. - London Metropolitan University, Birleşik Krallık

Cem IŞIK, Doç. Dr. - Anadolu Üniversitesi, Türkiye

Harun YILDIZ, Doç. Dr. - Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi, Türkiye

Ieva MEİDUTĖ-KAVALIAUSKIENĖ, Doç. Dr. - Vilnius Gediminas Technical University, Litvanya

Simon GRIMA, Doç. Dr. - University of Malta, Malta

Adah-Kole Emmanuel ONJEWU, Dr. - Coventry University, Birleşik Krallık

Álvaro Arturo Hurtado RENDÓN, Dr. - Universidad EAFIT, Kolombiya

Mohamed Yacine HADDOUD, Dr. - Plymouth University, Birleşik Krallık

Siamak KAZEMZADEH, Dr. - Islamic Azad University, İran

İktisat / Economics

Sibel CENGİZ, Prof. Dr. - Ardahan Üniversitesi, Türkiye

Cem DİŞBUDAK, Prof. Dr. - Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye

Özlem EŞTÜRK, Dr. Öğr. Üyesi - Ardahan Üniversitesi, Türkiye

İbrahim Orkun ORAL, Dr. Öğr. Üyesi - Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Türkiye

Ali SATTARY, Dr. Öğr. Üyesi - University College of Nabi Akram, İran

Nilcan MERT, Dr. Öğr. Üyesi - Ardahan Üniversitesi, Türkiye

İşletme / Business Administration

Zafer AYKANAT, Doç. Dr. - Ardahan Üniversitesi, Türkiye

Tayfun YILDIZ, Dr. Öğr. Üyesi - Ardahan Üniversitesi, Türkiye

Seyedhadi ESLAMIAN SHIRAZ, Dr. Öğr. Üyesi - University College of Nabi Akram, İran

Bahar TÜRK, Dr. Öğr. Üyesi - Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye

Merve KIYMAZ KIVRAKLAR, Dr. Öğr. Üyesi - Ardahan Üniversitesi, Türkiye

Yusuf Murat KIZILKAYA, Dr. Öğr. Üyesi - Ardahan Üniversitesi, Türkiye

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi / Political Science and Public Administration

İhsan KURTBAŞ, Doç. Dr. - Ardahan Üniversitesi, Türkiye

Kürşad Emrah YILDIRIM, Doç. Dr. - Anadolu Üniversitesi, Türkiye

Kutay ÜSTÜN, Dr. Öğr. Üyesi - Ardahan Üniversitesi, Türkiye

Abdulsemet YAMAN, Dr. Öğr. Üyesi - Ardahan Üniversitesi, Türkiye

Onur AKÇAKAYA, Dr. Öğr. Üyesi - Ardahan Üniversitesi, Türkiye

Fesih BAYRAKTAR, Dr. Öğr. Üyesi - Ardahan Üniversitesi, Türkiye

Uluslararası İlişkiler / International Relations

Füsun ÖZERDEM, Prof. Dr. - Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye

Ali Haydar SOYSÜREN, Dr. Öğr. Üyesi - Ardahan Üniversitesi, Türkiye

Zuhal ÇALIK TOPUZ, Dr. Öğr. Üyesi - Ardahan Üniversitesi, Türkiye

Yazım ve Dil Editörleri / Language Editors

Doğan SALTAS, Dr. Öğr. Üyesi

Necip YILDIZ, Dr. Öğr. Üyesi

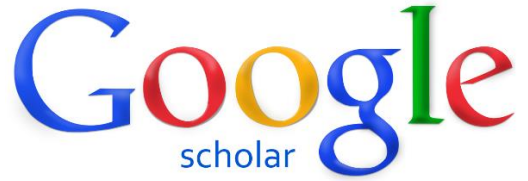
Tarandığımız Dizinler / Indexing

ARÜ İİBF Dergisi, aşağıda yer alan endeks ve dizinler tarafından taranmaktadır.

Ayrıca diğer ulusal ve uluslararası endekslere ve dizinlere başvurular yapılmış/yapılmakta olup değerlendirme süreçleri devam etmektedir.

ASOS
indeks

Yayın Türü, Yayın Periyodu / Type of Publication, Publication Period

Uluslararası, Hakemli ve Süreli Yayın, Yılda 2 sayı (Haziran ve Aralık) /
International, Peer-reviewed and Periodical Journal, biannual (June and December)

Yayın Dili / Language

Türkçe ve İngilizce / Turkish and English

Açık Erişim İlkesi / Open Access Policy

Ardahan Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi makaleleri açık erişimlidir ve Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası (CC BY-NC 4.0) olarak lisanslıdır.

Telif Hakkı / Copyright

ARÜ İİBF Dergisinin her türlü yayım ve telif hakkı Ardahan Üniversitesi'ne aittir. 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu hükümlerine göre, fotokopi, dijital ve benzeri yöntemler ile tamamı veya herhangi bir bölümü dergi sahibinin veya yayın kurulu başkanının izni olmadan basılamaz ve çoğaltılamaz. Bilimsel etik kurallarına uygun olmayan alıntı yapılamaz. Ayrıca dergide yayımlanan makalelerin fikri sorumluluğu yazarlara aittir.

İletişim Bilgileri / Contact Information

iibfdergi@ardahan.edu.tr

Bu Sayının Hakemleri / Referees of This Issue

Ad Soyad, Unvan / Name Surname, Title	Üniversite / University
Erdoğan Kaygın, Prof. Dr.	Kafkas Üniversitesi
Ester Ruben, Prof. Dr.	Yıldız Teknik Üniversitesi
Abdullah Topcuoğlu, Doç. Dr.	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Cemal Öztürk, Doç. Dr.	Bitlis Eren Üniversitesi
Ferda Dönmez Atbaşı, Doç. Dr.	Ankara Üniversitesi
Fatih Ayhan, Doç. Dr.	Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi
Merve Koçoğlu Sazkaya, Doç. Dr.	Marmara Üniversitesi
Meyrem Tuna Uysal, Doç. Dr.	Süleyman Demirel Üniversitesi
Muhlis Murat Yaşlıoğlu, Doç. Dr.	İstanbul Üniversitesi
Mukaddes Yeşilkaya, Doç. Dr.	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
Murat Serçemeli, Doç. Dr.	Giresun Üniversitesi
Mustafa Karaca, Doç. Dr.	Anadolu Üniversitesi
Ramazan Erdağ, Doç. Dr.	Osmangazi Üniversitesi
Selahattin Çavuş, Doç. Dr.	Aksaray Üniversitesi
Serkan Naktiyok, Doç. Dr.	Atatürk Üniversitesi
Ahmet İlker Akbaba, Dr. Öğr. Üyesi	Erzurum Teknik Üniversitesi
Ali Haydar Soysüren, Dr. Öğr. Üyesi	Ardahan Üniversitesi
Ayhan Bilgin, Dr. Öğr. Üyesi	Artvin Çoruh Üniversitesi
Durmuş Yıldırım, Dr. Öğr. Üyesi	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Ferhat Çıtak, Dr. Öğr. Üyesi	Hitit Üniversitesi
Mehmed Zahid Çögenli, Dr. Öğr. Üyesi	Uşak Üniversitesi
Mustafa Yetim, Dr. Öğr. Üyesi	Osmangazi Üniversitesi
Necip Yıldız, Dr. Öğr. Üyesi	Ardahan Üniversitesi
Tülin Tunç, Dr. Öğr. Üyesi	Mersin Üniversitesi
Veysel Dinler, Dr. Öğr. Üyesi	Hitit Üniversitesi
Yakup Söylemez, Dr. Öğr. Üyesi	Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
Gürhan Çopur, Dr.	Ardahan Üniversitesi
Hüseyin Uslu, Dr.	Erciyes Üniversitesi
İlker Gülençer, Dr.	Ankara Üniversitesi
Metin Saygılı, Dr.	Sakarya Üniversitesi
Musa Ünalın, Dr.	Fırat Üniversitesi
Seda Ağgöl, Dr.	Kafkas Üniversitesi
Selçuk Yalçın, Dr.	Gümüşhane Üniversitesi

İÇİNDEKİLER / Contents

Yazar(lar) / Author(s)	Başlık / Title [Makale türü / Article type]	Sayfa / Page
Mustafa Tevfik Kartal Abdurrahman Çetin Ömer Faruk Tan	Kredi/Mevduat Oranı (KMO) gelişiminin kredi faiz oranlarına etkisi: nedensellik analizi ile Türkiye üzerine bir inceleme <i>The effects of Loan to Deposit Ratio (LDR) development on loan interest rates: an examination upon Turkey by causality analysis</i> [Araştırma makalesi / Research article]	1-8
Burak Külli	Stratejik bir pazar araştırması: Dünyada tütün, Türkiye’de pipo ve pipo tütünü <i>A strategic market research: tobacco in world, pipe and pipe tobacco in Turkey</i> [Araştırma makalesi / Research article]	9-22
İsmail Cem Toptaş Haroon Muzaffar	KOSGEB tarafından sağlanan desteklerden KOBİ’lerin yararlanma durumlarının incelenmesi: Ardahan ili örneği <i>Investigation of the benefits of SMEs from the support by KOSGEB: example of Ardahan province</i> [Araştırma makalesi / Research article]	23-33
Neşegül Parlak	Covid-19’un bağımsız denetim raporuna ve denetçinin görüşüne etkisi: BİST’te bir araştırma <i>Effect of Covid-19 on independent audit report and auditor’s opinion: a research on BIST</i> [Araştırma makalesi / Research article]	34-41
Ruhan İri	Gayrimenkul ve emlak pazarlamasında yaşanan sorunlar ve sektörde kullanılan pazarlama iletişimi: Niğde ve yöresi gayrimenkul ve emlak işletmelerine yönelik bir araştırma <i>Problems in real estate marketing and marketing communication used in the sector: a research on real estate and property enterprises in Niğde and its region</i> [Araştırma makalesi / Research article]	42-52
Uğur Keskin İbrahim Yüksel	Kimlik inşası çabalarının kaynaklık ettiği insan hakları ihlalleri <i>Human rights violations caused by identity building efforts</i> [Derleme makale / Review article]	53-61
Kurtar Tanyılmaz Murat Karahan	Kalkınma ve inşaat sektörü: Türkiye örneği <i>Economic development and construction sector: the case of Turkey</i> [Derleme makale / Review article]	62-68
Bahattin Erden Bora Topal	Türkiye’de ve Dünyada İslami Fintek sektörünün gelişimi <i>Development of the Islamic Fintech sector in Turkey and in the World</i> [Derleme makale / Review article]	69-75
Hakkı Polat Hale Eda Akduru	Bretton Woods sonrası dönemde küreselleşme ve neoliberalizm hareketlerinin ekonomik krizlere etkisi <i>The effect of globalization and neoliberalism movements on the economic crisis in the post-Bretton Woods era</i> [Derleme makale / Review article]	76-82

SUNUŞ

Ardahan Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi (ARÜ İİBFD), derginin kapsamına giren alanlarda özgün içerikli ve nitelikli akademik çalışmaların (nitel, nicel, derleme, vd.) dergi politikası kapsamında gerekli süreçlerden geçerek yayınlanmasını ve ulusal/uluslararası sosyal bilimler alan yazınına katkı sağlamayı amaçlamaktadır. ARÜ İİBFD, belirlediği amaç kapsamında işletme, iktisat, ekonometri, siyaset bilimi, kamu yönetimi ve uluslararası ilişkiler alanlarında daha önce yayınlanmamış veya değerlendirme sürecine girmemiş kuramsal ve uygulamalı akademik çalışmalara yer vermektedir. Ayrıca gerekli niteliklere sahip ve dergi politikasına uyan aşağıdaki alanlarla ilgili disiplinler arası, alanında klasikleşmiş makale çevirileri ile kitap tanıtımlarına da yer verilmektedir. Bu çerçevede ARÜ İİBFD’de, Türkçe ya da İngilizce olarak yazılan ve gerekli hakem sürecinden geçen bilimsel çalışmalar DergiPark sistemi içerisinde yılda iki kez (Haziran ve Aralık) yayınlanmaktadır.

2015 yılında yayın hayatına başlayan ARÜ İİBFD’nin 2021 yılı Haziran ayında yayımlanan 3. Cilt 1. sayısında hakem görüşleri doğrultusunda yayımlanmaya uygun görülen 9 nitelikli çalışmayı okuyucularımıza sunabilmenin mutluluğu içerisindeyiz. Bu süreçte dergimiz; DRJI, EuroPub, ASOS indeks, Bielefeld Academic Search Engine, Journal Factor, İdealonline, Cite Factor ve Google Akademik gibi ulusal ve uluslararası indekslerde taranarak uluslararası indeksli dergi statüsü kazanma başarısı göstermiştir. Ayrıca dergimizin mizanpaj, kapak sayfası, Editör ve Yayın Kurulları tamamen yenilenerek uluslararası indeks kurallarına uygun şekilde Editör Kurulu’nda yurtdışında görev yapan alanında öne çıkan akademisyenlerin yer alması sağlanmıştır. Dergimizin bu sayısına katkı sunan yazarlarımıza, yoğun iş yükleri arasında değerli görüşlerini bizimle paylaşan hakemlerimize ve özellikle bu sayımızın okuyucularımıza ulaşmasında yoğun emek gösteren Editör Yardımcılarımız Dr. Hakan Cavlak, Dr. Selçuk Yeke, Dr. Öğr. Üyesi Şafak Altay ve Öğr. Gör. Cihan Yılmaz’a, Yazım ve Dil Editörümüz Dr. Öğr. Üyesi Necip Yıldız’a ve tüm Alan Editörlerimize teşekkürlerimi sunarım. Dergimizin 2021 yılı Haziran sayısının tüm okuyucularımıza faydalı olabilmesini umuyorum.

Ali Kemal ÇELİK, Doç. Dr.

ARÜ İİBFD Baş Editörü